

7 Nekdanja pivovarna oziroma območje nekdanjega Juteksa

Na mestu pred nekaj leti opuščenih obratov tovarne Juteks je stala že leta 1842 pivovarna in sladarna, ki jo je ustanovil Fran Žuža. Kasneje jo je prevzel Simon Kukec in jo leta 1881 moderniziral. Imenovala se je Delniška pivovarna Žalec in Laški trg. Leta 1924 je prešla v roke pivovarne UNION v Ljubljani, obrat pa je bil ukinjen. Prostori so nekaj časa služili trgovini s pivom in hmeljem, od leta 1939 pa so nekateri žalski trgovci ustanovili podjetje Juteks, v katerem so izdelovali predvsem vreče za embalaranje hmelja.

8 Železniška postaja (1891)

Železniška postaja Žalec je bila odprta leta 1891 ob izgradnji proge Velenje–Celje, ki jo je dal zgraditi lastnik premogovnika Velenje Danijel pl. Lapp. Prek ceste se nahaja gostilna Kolodvor. Desno od nje, kjer je sedaj parkirišče,

Kolodvorska gostila leta 1918

Hmeljarna in ljudska šola leta 1918

je bila leta 1902 zgrajena Hmeljarna - zaradi potreb po pravilni predelavi hmelja. Največ zaslug za ustanovitev imata pobudnika in soustanovitelja Fran Roblek in Josip Širca. Hmeljarna je doživela neslavni konec leta 1960, ko je pogorela. Namesto nje so v bližini postavili novo skladišče v najvišji stavbi Žalca – v nebotičniku.

9 Šola

Stara šola je bila zgrajena leta 1911. V njej je bila sprva ljudska šola, nato se ji je leta 1918 pridružila še meščanska, kasneje Osnovna šola Žalec. Danes v njej domuje UPI Ljudska univerza Žalec.

10 Roblekova vila (Fran Roblek 1865–1935)

se nahaja ob vходу v Žalec. Najvidnejši predstavnik družine je bil Fran Roblek, dvakratni žalski župan, državnozbornski poslanec na Dunaju ter napreden gospodarstvenik. V sklopu domačije sta delovali gostilna in pošta, v nekdanji hmeljski sušilnici pa so se do izgradnje novega Sokolskega doma odvijale različne prireditve. Leta 1922 je bil v Roblekovi dvorani Savinov večer v počastitev Rista Savina.

Pred prvo svetovno vojno

11 Nekdanja tovarna Ferralit

Leta 1878 je Josip Lorber ustanovil obrt in začel izdelovati poljedelske stroje ter hmeljske sušilnice. Kasneje se je obrt razvila v tovarno, ki se je po vojni preimenovala v Ferralit.

12 "Kukčeva" hiša

V njej je živela družina Simona Kukca, lastnika žalske pivovarne. Tu je dolga leta delovala tudi Savinjska posojilnica. Ustanovili so jo žalski domoljubi, med katerimi je prvo načelstvo prevzel Janez Hausenbichler. Imela je pomembno vlogo pri razvoju hmeljarstva, saj je svojim članom nudila ugodna posojila, sodelovala pri ustanavljanju družbe za skladiščenje ter postala dobrotnik številnim društvom.

Pred prvo svetovno vojno

TURISTIČNI INFORMACIJSKI CENTER

Šlandrov trg 25, 3310 Žalec,

Tel.: 03 710 04 34 Fax: 03 712 12 62

E-pošta: zkst.tic@siol.net, www.zkst-zalec.si

Stare razglednice hrani domoznanski oddelek Medobčinske splošne knjižnice Žalec

Izdelal: ZKŠT Žalec, Aškerčeva 9a, www.zkst-zalec.si.

I FEEL SLOVENIA

Risto Savin

Savinova sprehajalna pot

obuja čas, v katerem je skladatelj živel

Legenda:

1. SAVINOVA HIŠA (ŠLANDROV TRG 25)
2. HAUSENBICHLERJEVA HIŠA (ŠLANDROV TRG 33)
3. PRVI ŽALSKI HOTEL (SAVINJSKA CESTA 12)
4. ZOTLOVA KOVAČIJA (SAVINJSKA CESTA 14)
5. CERKEV SV. NIKOLAJA Z OBRAMBNIH STOLPOM
6. BERGMANOVA VILA (ULICA SAVINJSKE ČETE 4) NI SODIŠČE
7. NEKDANJA PIVOVARNA OZIROMA OBMOČJE JUTEKSA (PEČNIKOVA ULICA 10)
8. ŽELEZNIŠKA POSTAJA (HMELIJSKA ULICA 4)
9. ŠOLA (ULICA IVANKE URANJEK 6)
10. ROBLEKOVA VILA (ŠLANDROV TRG 6)
11. NEKDANJA TOVARNA FERRALIT (ŠLANDROV TRG 1)
12. KUKČEVA HIŠA (ŠLANDROV TRG 23)

Piklova hiša, bodoči Piklov hotel leta 1916

1 Savinova hiša (Friderik Širca – Risto Savin, 1859–1948)

Rodil se je kot šesti - zadnji otrok trgovske družine v Žalcu. Zaradi njenega gospodarskega zloma je prekinil študije in leta 1878 vstopil v vojaško službo pri topništvu cesarsko-kraljeve vojske Habsburške monarhije. Njegova vojaška kariera je trajala več kot 38 let; pričel jo je s činom podporočnika leta 1879 in končal leta 1918 kot generalmajor.

Risto Savin je skladal od leta 1891 do svoje pozne starosti. Nastajali so samospevi, odrska dela, komorne, zborovske, klavirske in orkestralne skladbe. Spada med najizrazitejše skladateljske like slovenske glasbene moderne konec 19. in v začetku 20. stoletja. Njegovo delo obsega več kot 46 opusov.

2 Hausenbichlerjeva hiša (Janez Hausenbichler, 1838–1896)

Janez Hausenbichler, žalski narodnjak, hmeljar in politik. V njegovi hiši je delovala žalska čitalnica. Po njegovi zaslugi se je 6. septembra 1868 v Žalcu odvijal II. slovenski tabor. Bil je med prvimi hmeljarji v Savinjski dolini. Znanje o gojenju hmelja je leta 1882 zapisal in izdal v knjižnici "Nauk o hmeljariji". Kot vsestranski gospodarstvenik je v Žalcu ustanovil Savinjsko posojilnico in prostovoljno gasilsko društvo, sodeloval je pri regulaciji Savinje in bil v letih 1888-1894 tudi trški župan. Že prve dni županovanja je uvedel slovensko uradovanje občinske uprave, ob gradnji savinjske železnice (1891) pa je trška občina po njegovi volji za 4000 goldinarjev odkupila zemljišče in zgradila še danes delujočo železniško postajo.

3 Prvi žalski hotel

Družina Pikel je pričela z zidavo stavbe leta 1907, vendar ji je zmanjkalo denarja za dokončanje. Hotel je dogradil bogati trgovec iz Amerike ter ga prodal nazaj družini Pikel. V zgornjem delu hotela so bile sobe, v spodnjem pa jedil-

nica s kuhinjo, ki je slovela daleč naokoli. Hotel je obratoval med leti 1926 in 1948. Danes v stavbi deluje SKB banka.

4 Kovačija Zotel

Zotlova hiša izvira iz 16. stoletja in je nekoč stala pred trškimi vrati. Okoli 1580 je služila kot protestantska molilnica, kasneje je bil v njej trški špital, po letu 1752 pa služila kot bolnišnica. Od leta 1802, ko jo je kupila družina Zotel, je v njej kovačija, ki deluje še danes.

5 Cerkev sv. Nikolaja z obrambnim stolpom

Žalska župnija je obstajala že leta 1173, današnja cerkev pa je že tretja na tem mestu, zgrajena leta 1906. Za cerkvijo še vedno stoji obrambni stolp kot del tabornega obzidja iz 16. stoletja. V njem je urejena vinska klet »KEVDER«. Ob stolpu pa se nahaja zeliščni park, zasajen z izbranimi zdravilnimi rastlinami.

Cerkev in obrambni stolp leta 1909

6 Bergmannova vila

Bergmannova vila se imenuje po zdravnikih, ki sta delovala v Žalcu, očetu dr. Mihaelu Bergmannu in sinu dr. Richardu Bergmannu. Slednji se je udeleževal tudi pri različnih društvih. Njegova življenjska sopotnica Olga Potočnik se je po njegovi smrti poročila z Ristom Savinom.

Levo Bergmannova vila leta 1924